

Klaudia Makowska

Reciprocal Borrowing Programme for Warsaw academic libraries (BiblioWawa/SWW) – description and analysis on the example of the Main Library of the Medical University of Warsaw

System Wypożyczeń Warszawskich (BiblioWawa/SWW) – charakterystyka i ocena na przykładzie Biblioteki Głównej WUM

Main Library, Medical University of Warsaw, Poland
Correspondence to: klaudia.makowska@wum.edu.pl

SUMMARY: The project of university libraries of Warsaw – BiblioWawa/SWW - offers the possibility to access the participating libraries' collections on a reciprocal basis. The first part of the article presents the general project overview including the rules of joining and participating in the project. Further in the article, the author presents the analysis of 2 years of the project's operation on the example of the Main Library of the Warsaw Medical University and attempts to answer the question, "what is the level of interest in the project among its users" as well as what opportunities and development needs are associated with this project.

STRESZCZENIE: BiblioWawa/SWW to program bibliotek warszawskich uczelni wyższych oferujący możliwość wypożyczania zbiorów na zasadzie wzajemności. W pierwszej części artykułu zawarto charakterystykę działania programu: zaprezentowano, kto może z niego korzystać, na jakich zasadach i w jaki sposób. Druga część tekstu jest analizą 2 lat działania programu na przykładzie biblioteki WUM i próbą odpowiedzi na pytania, jak dużym zainteresowaniem cieszy się on wśród użytkowników oraz jakie są szanse i potrzeby rozwoju omawianej inicjatywy.

KEYWORDS: BiblioWawa/SWW, reciprocal borrowing, Warsaw libraries

This is an open access article under the CC BY-NC-ND license.

DESCRIPTION OF BIBLIOWAWA/SWW

Academic libraries play a fundamental role in tertiary education, offering scientific and research resources to both the students and academic staff members. In an effort to address the expectations and ever-growing needs of users, on 18 December 2018 an innovative project for the Warsaw academic community: BiblioWawa/SWW was launched. The initiator of the project was the University of Warsaw Library (BUW).

The project was joined by seven libraries of Warsaw universities offering access to their collections on a reciprocal basis: (1) Main Library of the Maria Grzegorzewska University (APS Library); (2) Library of the Józef Piłsudski University of Physical Education (AWF Library); (3) Main Library of the Warsaw University of Technology (WUT Library); (4) Main Library of the Medical University of Warsaw (MUW Library); (5) Main Library of the Military University of Technology (MUT Library); (6) Main Library of

Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw (UKSW); (7) University of Warsaw Library (UW Library) (together with the Library of the Faculty of Chemistry UW, Library of the Faculty of Physics UW, Library of the Institute of English Studies UW and Library and Library of Iberian, Italian and Romance Studies UW).

The main idea behind BiblioWawa/SWW is to "provide the Warsaw academic community with broad access to library resources, especially through reciprocal lending of printed collections to students, doctoral students, students of postgraduate diploma courses and academic staff" [1].

BiblioWawa/SWW programme is based on the following regulations: (1) Reciprocal Borrowing Agreement, entered into on 2 November 2017 with annex no. 3: Declaration of the User of the SSW (BiblioWawa); (2) annex no. 1 to the Reciprocal Borrowing Agreement; (3) rules for accessing the collections of each participating library.

System Wypożyczeń Warszawskich

Il. 1. Leaflet promoting the BiblioWawa/SWW project

BiblioWawa
większy dostęp
do książek

Chcesz wypożyczać książki z bibliotek uczelni warszawskich?

BiblioWawa to umożliwia

Zapytaj bibliotekarza lub sprawdź na www.bibliowawa.bg.pw.edu.pl

Il. 2. Poster promoting the BiblioWawa/SWW project

The list of participating libraries, regulations and information on accessing the resources can be found at <https://www.bibliowawa.bg.pw.edu.pl>. Who can benefit from BiblioWawa/SWW? (1) Full-time and extramural undergraduate and postgraduate students (except students participating in exchange programmes, e.g. Erasmus, MOST, MOSTAR); (2) Students of postgraduate diploma courses; (3) Academic staff (except individuals working under contract to perform specific tasks).

A document entitling a user to borrow the collections is the Warsaw Academic Library Card (WAKB), which, follow-

ing the registration into the application, may be substituted with: electronic student ID, electronic PhD student ID, electronic employee ID or Warsaw City Card.

To use the services, a user shall first apply to their home library in order to register in BiblioWawa/SWW. The account is activated once a user submits a registration declaration. In most libraries the service is free of charge, except for UW Library which collects a one-off activation payment of PLN 20.00¹. Once a user becomes eligible, he or she may access the collections of a given library.

The library resources that may be borrowed are listed in the regulations of individual libraries. The BiblioWawa/SWW programme does not offer access to electronic resources, available only for the home library users. Most libraries allow their users to borrow the resources for 30 days (with the exception of the AWF Library where a limit of borrowings depends on the user's status: student – 5 volumes for a month, academic employee or doctoral student – 5 volumes for 3 months).

The account expiration date falls on 31 October of the following academic year. A user may renew their account for the following year by filing a renewal application. To that end, a user shall report to their home library with a valid WAKB card.

In the event a user wishes to resign from the service or graduates, he or she shall be obliged to settle the account at a local data base of a library they have signed up to. They may do it personally or electronically, using the settlement system.

The BiblioWawa/SWW programme may be accessed through an application created by the UW Library, which is available for each library at:

¹ Approx. EUR 4.50 as of 18.06.2020.

- for users: <https://sww.buw.uw.edu.pl>
- for librarians: <https://sww.buw.uw.edu.pl:8443>.

To log into the application, a user shall use their individual login and password. The user's panel contains information on the libraries they signed up to, their account, clearance slips and password editing options.

At the library level, the BiblioWawa/SWW application is operated by an authorized librarian assigned an individual, unchangeable login and first password. The user must change their password the first time they log in – from then

on, the application will require that password be changed every 30 days. The password must contain at least 8 characters, including lower- and upper-case letters and digits.

At the application level, a librarian may access information on users registered in the system and the libraries they joined, as well as active, rejected or accepted clearance slips. The information on the number and titles of books borrowed by the users are, however, restricted.

If a user wishes to access the resources of outside libraries, he or she must set up an individual account (see il. 3).

Otwórz konto czytelnika macierzystego

Biblioteka macierzysta: Biblioteka Główna Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Numer karty*

Imię*

Nazwisko*

Email*

Pesel*

Data ważności konta*

DD.MM.RRRR lub DDMMRRRR; domyślnie koniec października – może być inna data dla osób zatrudnionych na czas określony

Typ czytelnika*

Uwagi biblioteki macierzystej

Przejdź do kroku 2: deklaracja

Il. 3. Setting up a user's account². Some fields are greyed out due to the General Data Protection Regulation.

The next stage involves printing of a declaration, which must be accepted and signed by a user. All declarations are collected, stored and deleted in accordance with the *Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal*

data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation (RODO)), art. 17 – A right to erasure (“right to be forgotten”). User's data may be modified in a user's panel. Once personal data are modified, a user must re-accept and re-sign a declaration.

² Translation: Otwórz konto czytelnika macierzystego – open an account of a home library user. The picture shows a name of the user's home library, card number, first and last name, e-mail address, PESEL number, account expiry date, user type (student) and a field for comments of the home library. PESEL is the national identification number used in Poland since 1979. It always has 11 digits, identifies just one person and cannot be changed to another one. The PESEL number is mandatory for all permanent residents of Poland.

Krok 2: Deklaracja	Lub popraw dane
Numer karty:	[Redacted]
Imię:	Tomasz
Nazwisko:	[Redacted]
Email:	[Redacted]
Pesel:	[Redacted]
Data ważności konta:	31.10.2018
Typ czytelnika:	S
Uwagi biblioteki macierzystej:	
S = student, P = pracownik	
<input type="button" value="Drukuj polską deklarację"/>	
<input type="button" value="Drukuj angielską deklarację"/>	
☒ Deklaracja złożona*	
<input type="button" value="Utwórz konto"/>	

II. 4. Setting up accounts in the application – printing a user's declaration

Zmiana danych	Zmiana hasła	Prolonguj	Uwagi	Deklaracja	Usuń konto
---------------	--------------	-----------	-------	------------	------------

Dane osobowe	Konto BiblioWawa
Nazwisko: [Redacted]	Numer karty: [Redacted]
Imię: Tomasz	Biblioteka macierzysta: Biblioteka Główna Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
Email: [Redacted]	Data ważności konta: 31 października 2018
PESEL: [Redacted]	Typ czytelnika: student
Data deklaracji: [Redacted]	Uwagi:

Zapisy czytelnika do bibliotek zewnętrznych

Czytelnik nie jest zapisany do żadnej biblioteki zewnętrznej.

II. 5. Tabs used to modify user's data

Once the account is activated and the registration formalities are completed, a user is entitled to borrow books from a library of his or her interest.

THE ANALYSIS AND ASSESSMENT OF THE PROGRAMME ON THE EXAMPLE OF ITS OPERATION IN THE MUW LIBRARY

Until December 2017, individuals who were neither employees nor students of the Medical University of Warsaw

were entitled to borrow books only after paying a deposit – the rules of which are set out in §14 of the *Rules of lending collections and providing services by the Main Library of the Medical University of Warsaw*. Now, the students and staff of Warsaw universities participating in the programme may also borrow the University's collections.

Is the programme popular after 2 years since it's been launched? This may be analysed based on the functioning

of BiblioWawa/SWW in the MUW Library. In 2017–2019 the MUW Library was joined by 67 users from libraries participating in the programme. The majority of individuals who signed up to the MUW Library were users from the AWF Library (25 sign-ups). A comparable number of persons were the users from the UKSW Library (23 sign-

ups). The third institution whose users wished to gain access to collections of the MUW Library, was the WUT Library (11 sign-ups). The interest among users of other libraries was smaller (the APS Library and the UW Library – 3 sign-ups each, the MUT Library – 2 sign-ups).

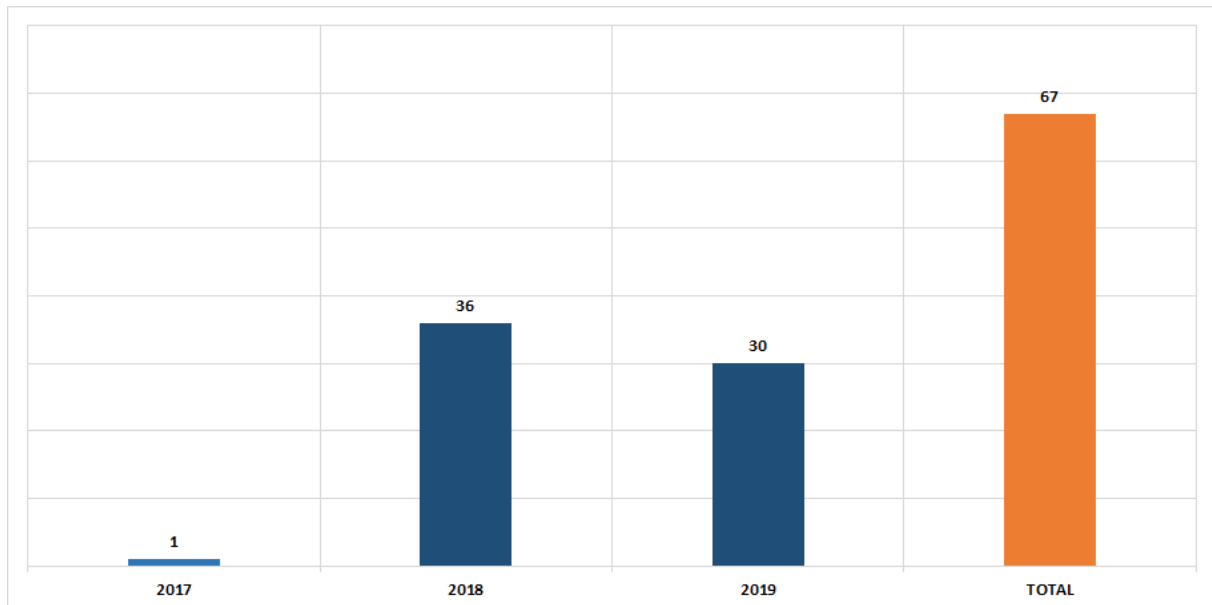

Chart 1. The number of users from other libraries who joined the MUW Library in 2017–2019

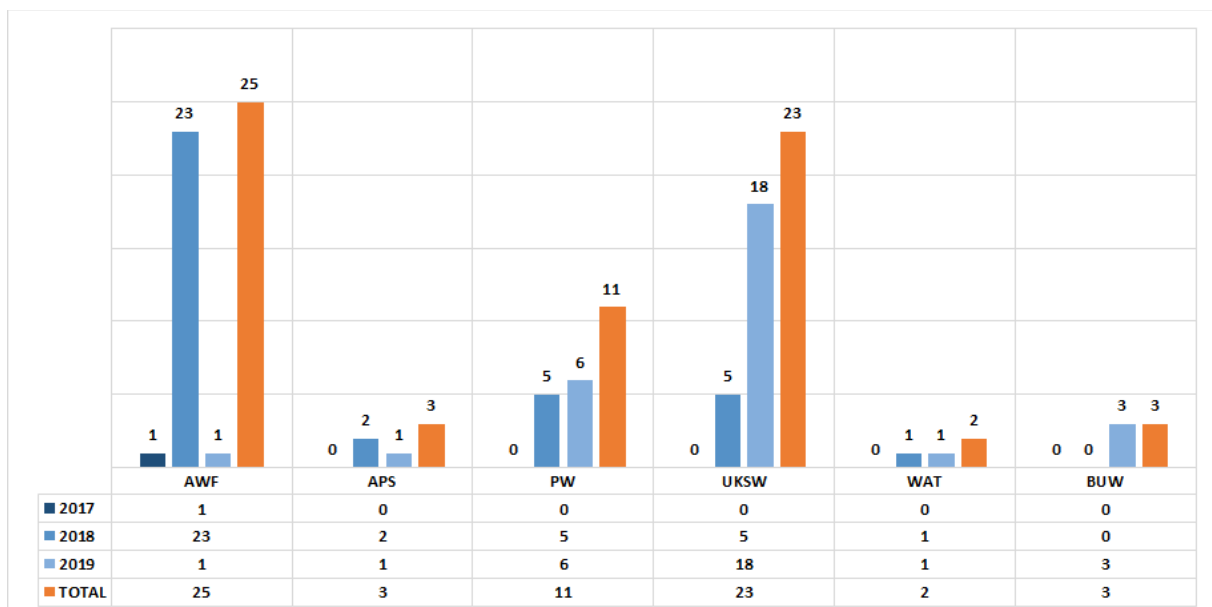

Chart 2. The number of users of individual libraries who joined the MUW Library in 2017–2019

Did signing-up translate into the number of books borrowed by users of individual libraries? In 2018–2019, 356 books³ were borrowed from the MUW Library under the BiblioWawa/SWW programme. The users from the AWF

and the UKSW Libraries borrowed most books, corresponding to the number of sign-ups – 132 and 105 books respectively. The users from the WUT Library borrowed 54 books per 11 sign-ups, the APS Library users borrowed

³ The number of borrowed books indicated in graph no. 3 has been reduced by 48 because the accounts of users who withdrew from the programme were deleted from the system of the MUW Library and it's impossible to verify the information on the users' home libraries.

7 books per 3 sign-ups, and MUT Library users borrowed 10 books per 3 sign-ups. Only the users from the UW Library, despite there being 3 sign-ups, did not borrow any

books. The data show that when signing up to the MUW Library, the users were motivated by a real interest in the library resources and they have actively used them.

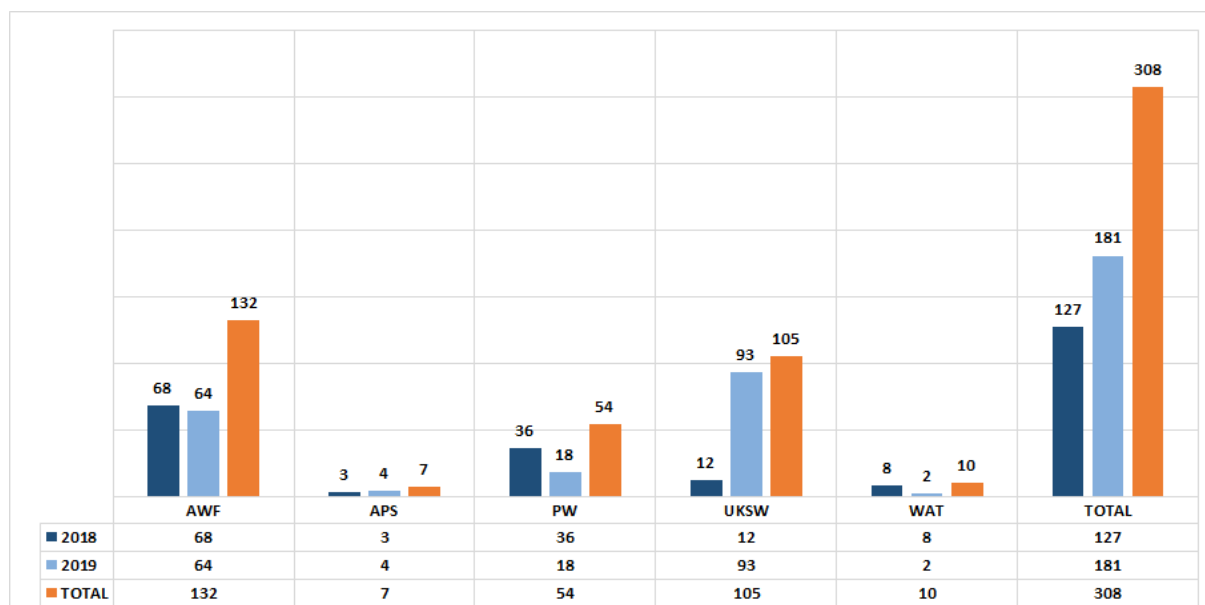

Chart 3. The number of books borrowed from the MUW Library by users of individual libraries in 2018–2019

To establish what the interest of users from outside libraries in the collections of the MUW Library stems from, 10 books most often borrowed by the users from the UKSW Library were put to analysis (see table 1). Verification of a selection of titles in an online catalogue reveals that the collections of the UKSW Library either lack the books or contain only single copies of certain items. Two titles (*Instant notes in genetics* by P.C. Winter et al. and *Anatomia człowieka: repetytorium na podstawie „Anatomii człowieka”* by A. Bochenek) are for library use only.

The Head of the Circulation and Preservation Department of the UKSW Library informs that “financial problems faced

by the University in 2012–2016 affected its purchasing ability. The collections of books, especially textbooks, have been re-built by the library only recently. Some textbooks are available in single copies, which is why the users search for a given position in other libraries. The Medical Faculty at the UKSW was opened only in 2019 and the library is still building its collection of medical books” [2].

The available data allow the conclusion that users of other libraries borrow such books from the MUW Library which are insufficient in number in their home library.

Book	No of books available in the UKSW Library	No of books borrowed from the MUW Library
Ilustrowana anatomia człowieka : mianownictwo międzynarodowe / H. Feneis	0	15
Anatomia człowieka : repetytorium na podstawie Anatomii człowieka A. Bochenka	0	11
Genetyka / P.C. Winter	0	8
Anatomia ośrodkowego układu nerwowego / H. Dobaczewska	0	6
Anatomia człowieka : podręcznik dla studentów medycyny / red. J. Sokołowska-Pituchowa	4	6
Anatomia czynnościowa ośrodkowego układu nerwowego / B.K. Gołąb	1	5
Immunologia / P.M. Lydyard	2	4
Ilustrowany słownik międzynarodowego mianownictwa anatomicznego / H. Feneis	1	4
Fotograficzny atlas anatomii człowieka / [R.M.H.] McMinn	0	3
Genetyka ogólna i molekularna / W. Gajewski	0	3

Table 1. The number of books borrowed from the MUW Library by the users of the UKSW Library in 2018–2019

221 users of the MUW Library were interested in the collections of other libraries. The users from the MUW Library taking part in the programme were mainly interested in the collections of the UW Library – with 201 indi-

viduals signing up. The remaining libraries have seen rather small numbers of new users (WUT Library – 7, APS and AWF Libraries – 5 each, UKSW Library– 3).

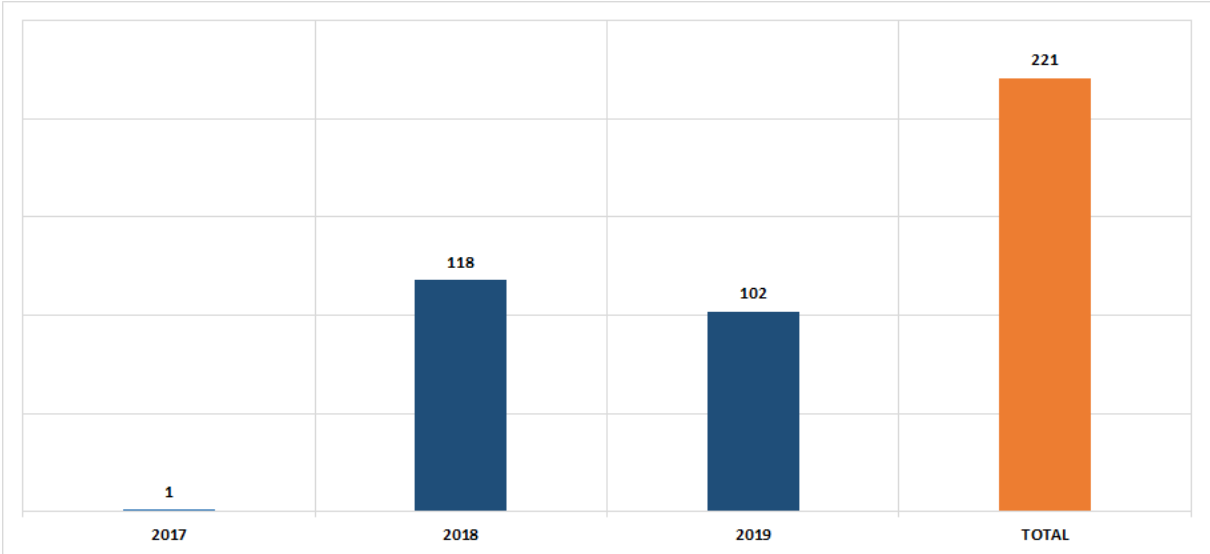

Chart 4. The number of the MUW Library users who joined other libraries in 2017–2019

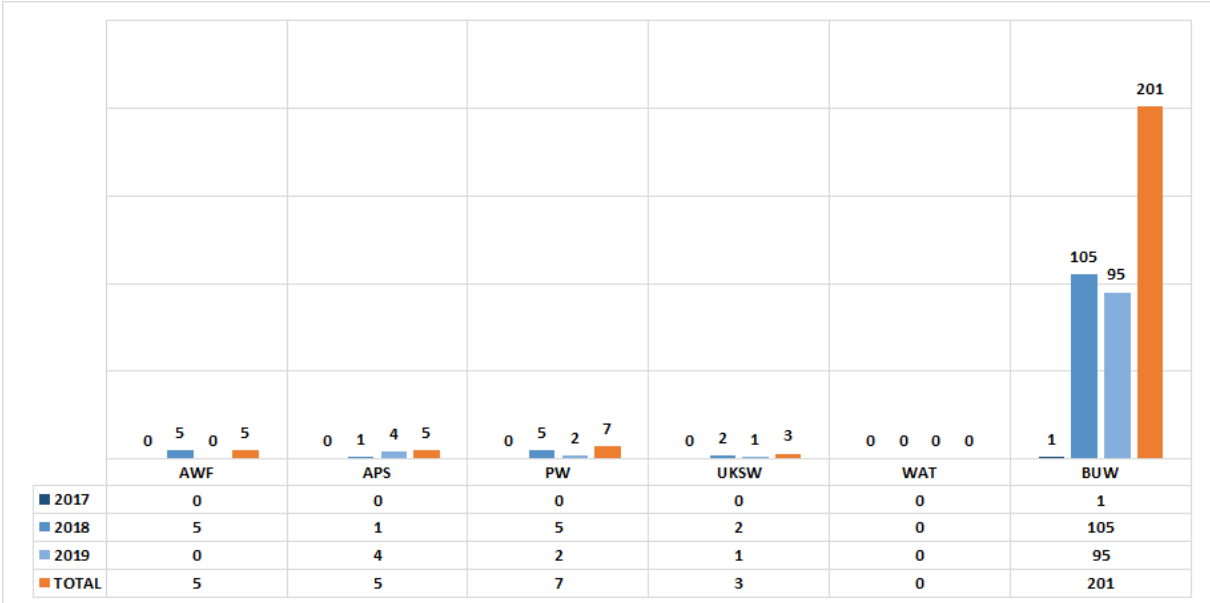

Chart 5. The number of MUW Library users who joined individual libraries in 2017–2019

Why are the MUW Library users most interested in the collections of the UW Library? Why aren't other libraries more popular? This results from the differences in the resources offered by the UW Library and the other libraries. The MUW Library is tasked with "providing its staff and students with the widest possible access to information on both domestic and international developments in medicine and related disciplines" [3]. The Library fulfils its role by offering its users access to, among others, over 440,000 volumes of printed books and over 33,000 electronic

books. The UW Library is an institution collecting and circulating knowledge from many different areas, with printed resources of 2,175,486 volumes (as at 31 December 2018) meeting users' demand for textbooks and literature also from other disciplines, not necessarily medicine-related.

To analyse the level of interest in the programme it is also worth examining the interest of students and staff in the collections of the MUW Library compared to the interest in the collections of other libraries.

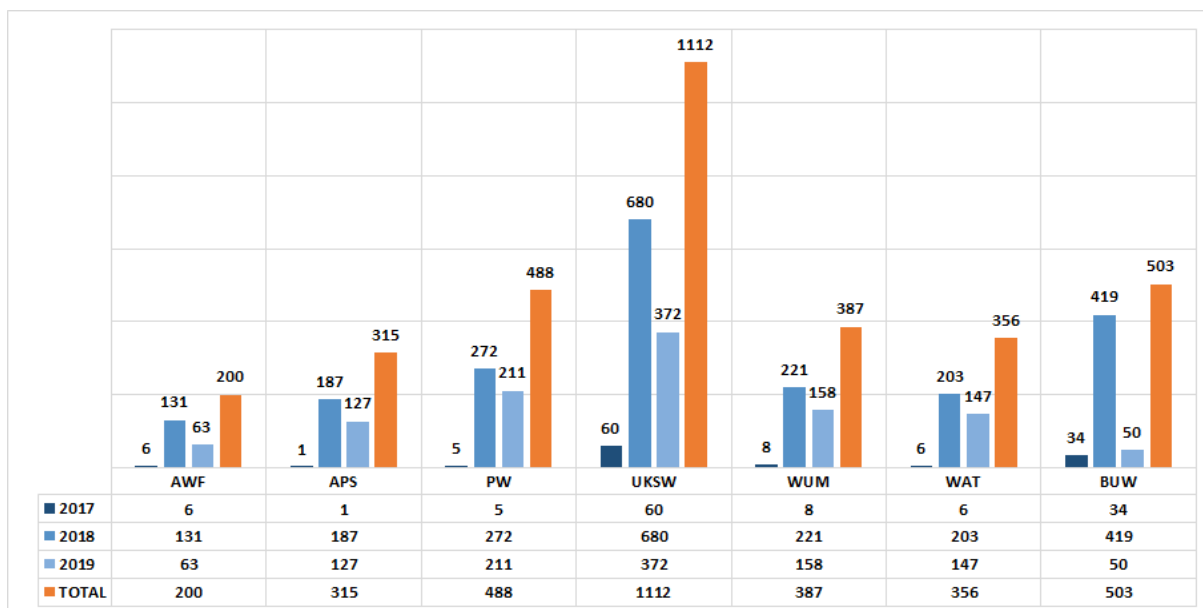

Chart 6. The number of accounts set up in individual libraries in 2017–2019

Since the beginning of the programme 3361 new accounts were set up in all libraries, with the biggest number of new users in the UKSW Library – 1112 individuals. The second most popular library was the UW Library with 503 new accounts set up over the period of 2 years. The number of accounts registered in the WUT Library was 488 and in the MUW Library – 387. The smallest number of accounts – 200 - were set up in the AWF Library.

What were the most popular libraries among the new users? In 2018, the UW Library enjoyed the highest interest with 861 new users from other libraries. Nearly half of them

(424 sign-ups) were the users from the UKSW Library. The libraries which followed were the WUT Library – 57 sign-ups, the MUW Library – 36 sign-ups and the UKSW Library – 23 sign-ups.

The numbers look similarly in 2019. From among the programme’s users, the biggest number of individuals joined the UW Library – 658, followed by the WUT Library – 38 users, the MUW Library – 30 users and the UKSW Library – 14 users. Once again, it may be concluded that the UW Library enjoys the highest popularity among all libraries due to its diverse and rich collection.

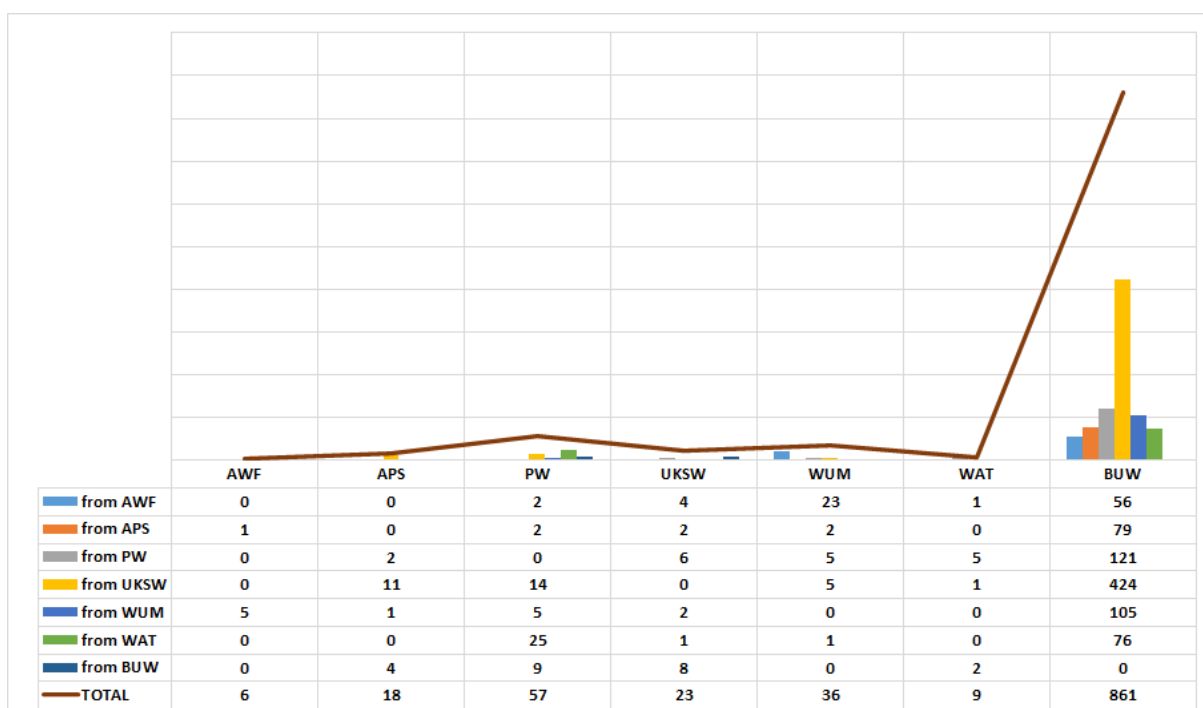

Chart 7. The number of sign-ups in individual libraries in 2018

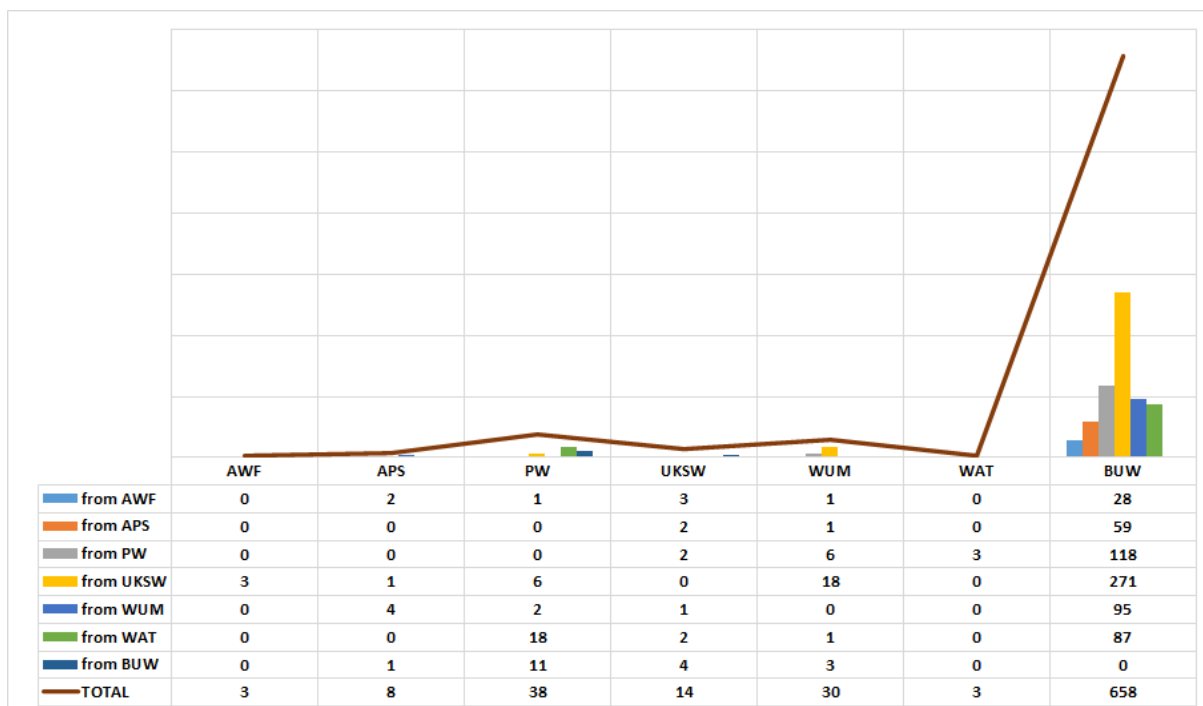

Chart 8. The number of sign-ups in individual libraries in 2019

To examine the correlation between the number of users joining individual libraries and the number of accounts set up under the programme, all accounts registered by individual libraries in 2018-2019 were put to analysis. The number of new accounts was 3241, with 1764 users join-

ing other libraries, which corresponds to 54% of the registered accounts. Therefore, more than half of users who joined the programme were interested in the collections of a specific library.

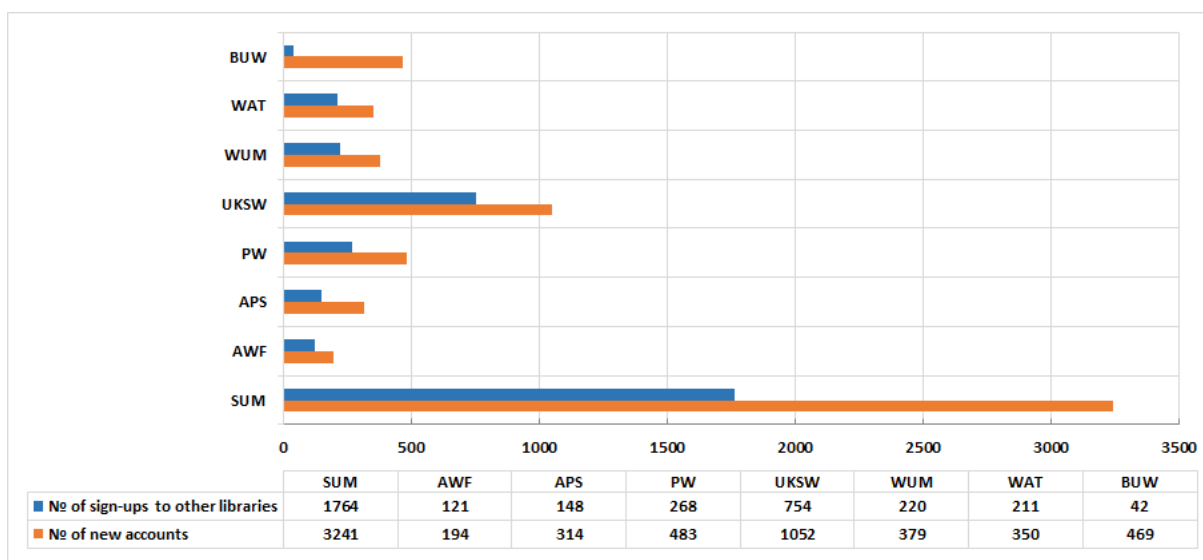

Chart 9. Comparison of the number of new accounts and the number of sign-ups to individual libraries in 2018-2019

The interest in the programme may also be reflected by the number of renewals of library accounts. The analysis shows that 804 persons who joined the programme decided to renew their SWW application accounts. Most users interested in renewing their accounts were registered in the MUT Library: with 77 renewals in 2018, and as many as 176 in 2019. The comparable interest can be seen in the

UKSW Library with 218 renewal applications submitted over the period of 2 years. As far as the number of renewals is concerned, the MUW Library came in fourth (with 32 renewals in 2018 and 64 in 2019 – which totals 96). The significant number of renewals indicates that the programme meets its users' expectations in terms of access to literature they search for.

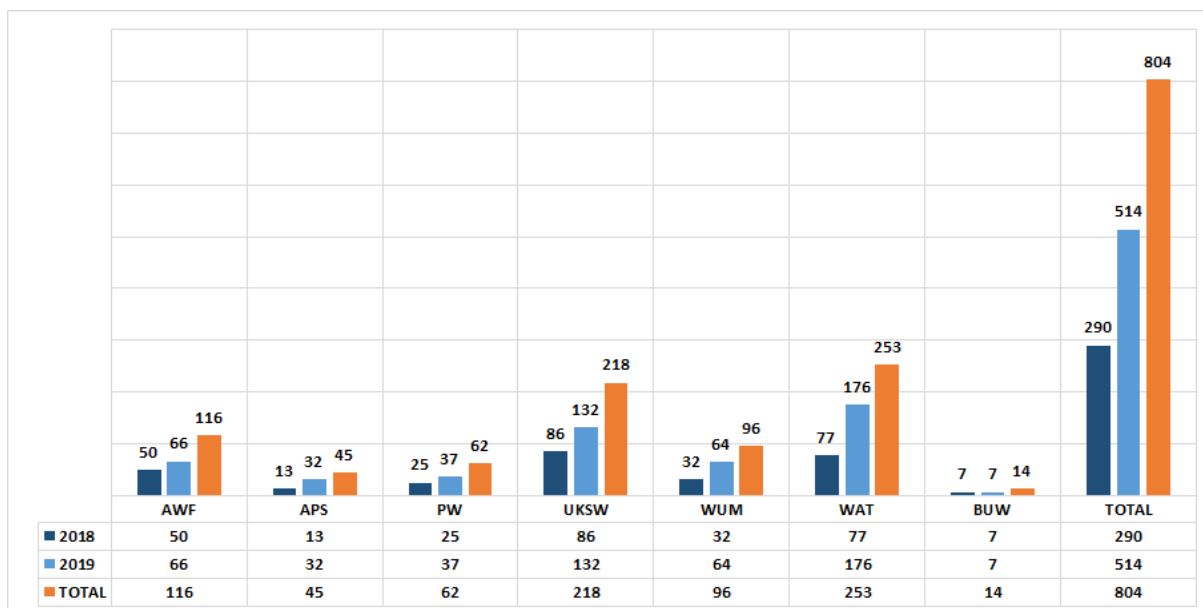

Chart 10. The number of account renewals in individual libraries in 2018–2019

SUMMARY

BiblioWawa/SWW is a valuable initiative enabling easy and fast borrowing of books unavailable in the collections of home libraries. It is worth popularizing, for instance in social media and on library and university websites.

Despite the short period it's been up and running, the innovative BiblioWawa/SWW programme marked its presence in the academic community. According to statistical

data, it is rising in popularity among the users of the participating libraries. Both the number of new members and the number of renewals are also growing.

Over the period of 2 years, the programme was used by over 3000 readers. This is the best way to illustrate the need to step up cooperation between the Warsaw academic libraries.

CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU BIBLIOWAWA/SWW

W środowisku szkolnictwa wyższego biblioteki odgrywają istotną rolę – stanowią główne zaplecze naukowo-badawcze dla studentów i pracowników naukowych. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i rosnącym potrzebom użytkowników, 18 grudnia 2017 r. uruchomiono innowacyjny program na rzecz warszawskiej społeczności akademickiej: System Wypożyczeń Warszawskich (BiblioWawa/SWW). Pomysłodawcą była Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie (BUW).

Do programu należy siedem bibliotek warszawskich wyższych uczelni publicznych, które oferują możliwość wypożyczenia własnych zbiorów na zasadzie wzajemności: (1) Biblioteka Główna Akademii Pedagogiki Specjalnej (APS); (2) Biblioteka Główna Akademii Wychowania Fizycznego (AWF); (3) Biblioteka Główna Politechniki Warszawskiej (PW); (4) Biblioteka Główna Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (WUM); (5) Biblioteka Główna Wojskowej Akademii Technicznej (WAT); (6) Biblioteka Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego (UKSW); (7) Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie (BUW) (wraz z Biblioteką Wy-

działu Chemii UW, Biblioteką Wydziału Fizyki UW, Biblioteką Instytutu Anglistyki UW oraz Biblioteką Iberystyki, Italianistyki, Romanistyki UW).

Głównym celem programu BiblioWawa/SWW jest „zapewnienie społeczności akademickiej Warszawy szerokiego dostępu do zasobów bibliotecznych, w szczególności poprzez wzajemne wypożyczanie zbiorów drukowanych studentom, doktorantom, słuchaczom studiów podyplomowych oraz pracownikom” [1].

Podstawę prawną programu BiblioWawa/SWW tworzą: (1) Porozumienie w sprawie utworzenia Systemu Wypożyczeń Warszawskich, zawarte 2 listopada 2017 r., wraz z załącznikiem nr 3: Oświadczenie Użytkownika Systemu Wypożyczeń Warszawskich (BiblioWawa); (2) aneks nr 1 do Porozumienia w sprawie utworzenia Systemu Wypożyczeń Warszawskich; (3) regulaminy udostępniania zbiorów bibliotek uczestniczących w programie.

Na stronie internetowej <https://www.bibliowawa.bg.pw.edu.pl> zamieszczono listę bibliotek biorących udział w programie, regulaminy oraz informacje na temat zasad udostępniania zbiorów.

System Wypożyczeń Warszawskich

II. 1. Ulotka promująca program BiblioWawa/SWW

BiblioWawa
większy dostęp
do książek

Chcesz wypożyczać książki z bibliotek uczelni warszawskich?

BiblioWawa to umożliwia

Zapytaj bibliotekarza lub sprawdź na www.bibliowawa.bg.pw.edu.pl

II. 2. Plakat promujący program BiblioWawa/SWW

Z BiblioWawa/SWW mogą korzystać: (1) studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (z wyłączeniem osób studiujących w ramach programów wymiany międzyuczelnianej: Erasmus, MOST, MostAR); (2) słuchacze studiów podyplomowych; (3) pracownicy uczelni (z wyjątkiem osób zatrudnionych na umowę-zlecenie lub umowę o dzieło).

Dokumentem uprawniającym do wypożyczania zbiorów jest Warszawska Akademska Karta Biblioteczna (WAKB), której funkcję po zarejestrowaniu w aplikacji pełnią: legitymacja studencka, doktorancka, pracownicza lub Warszawska Karta Miejska.

Aby skorzystać z usługi, użytkownik zgłasza się do biblioteki macierzystej w celu zarejestrowania się w internetowym Systemie Rozliczeń BiblioWawa/SWW. Aktywacja konta następuje z chwilą złożenia deklaracji zapisu. W większości bibliotek usługa jest bezpłatna – jedynie BUW pobiera jednorazową opłatę aktywacyjną w wysokości 20 zł. Po uzyskaniu uprawnień użytkownik może korzystać ze zbiorów wybranej biblioteki.

Wypożyczeniu podlegają materiały biblioteczne określone w regulaminach poszczególnych bibliotek. Program BiblioWawa/SWW nie obejmuje możliwości korzystania z zasobów elektronicznych, które dostępne są wyłącznie dla użytkowników z jednostek macierzystych. Większość bibliotek umożliwia wypożyczenie woluminów na 30 dni (wyjątek stanowi biblioteka AWF, która uzależnia limit wypożyczeń od statusu użytkownika: student – 5 woluminów na miesiąc, pracownik naukowy lub doktorant – 5 woluminów na 3 miesiące).

Termin ważności konta użytkownika przypada na 31 października następnego roku akademickiego. Przedłużenie udziału w programie o kolejny rok wiąże się ze złożeniem wniosku o prolongatę. W tym celu użytkownik zgłasza się do biblioteki macierzystej z aktualną kartą WAKB.

Gdy uczestnik programu chce zrezygnować z usługi lub kończy studia, jest zobowiązany do rozliczenia konta założonego w lokalnej bazie biblioteki, do której się zapisał. Może zrobić to osobiście albo drogą elektroniczną, z wykorzystaniem systemu rozliczeń.

Do obsługi programu służy aplikacja utworzona przez BUW, dostępna – dla każdej biblioteki – pod adresami:

- dla użytkowników: <https://sww.buw.uw.edu.pl>
- dla bibliotekarzy: <https://sww.buw.uw.edu.pl:8443>.

Aby zalogować się do aplikacji, użytkownik posługuje się indywidualnym loginem i hasłem. Z panelu użytkownika może sprawdzić, do jakich bibliotek jest zapisany, przeglądać informacje na temat konta i uruchomionych obiegówek oraz edytować hasło.

Jeśli chodzi o obsługę aplikacji BiblioWawa/SWW przez bibliotekę, uprawniony bibliotekarz otrzymuje indywidualny, niepodlegający zmianie login i pierwsze hasło przypisane do konta. Zmiana hasła jest obowiązkowa po pierw-

szym zalogowaniu – później aplikacja automatycznie wymusza zmianę co 30 dni. Hasło musi zawierać minimum 8 znaków, w tym małe i duże litery oraz cyfry.

Z poziomu aplikacji bibliotekarz ma dostęp do informacji na temat użytkowników zarejestrowanych w systemie, bibliotek, do których są oni zapisani, oraz do uruchomionych, odrzuconych lub zaakceptowanych obiegówek. Nie ma natomiast dostępu do informacji o liczbie i tytułach książek wypożyczonych przez użytkowników.

Otwórz konto czytelnika macierzystego

Biblioteka macierzysta: Biblioteka Główna Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Numer karty*

Imię*

Nazwisko*

Email*

Pesel*

Data ważności konta*

DD.MM.RRRR lub DDMMRRRR; domyślnie koniec października – może być inna data dla osób zatrudnionych na czas określony

Typ czytelnika*

Uwagi biblioteki macierzystej

[Przejdź do kroku 2: deklaracja](#)

Il. 3. Zakładanie konta użytkownika. Niektóre pole zostały zamaskowane ze względu na RODO

Jeśli użytkownik chce korzystać z zasobów bibliotek zewnętrznych, zakłada się indywidualne konto.

Następnym krokiem jest wydrukowanie deklaracji, która musi zostać zaakceptowana i podpisana przez użytkownika. Wszystkie deklaracje są gromadzone, przechowywane i usuwane zgodnie z *Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)* (RODO), art. 17 – Prawo do usunięcia danych („prawo do bycia zapomnianym”).

Dane użytkownika można modyfikować z poziomu panelu konta bibliotecznego. Po modyfikacji danych osobowych konieczne są ponowne zaakceptowanie i podpisanie deklaracji przez użytkownika.

Z chwilą aktywacji konta i dopełnienia formalności użytkownik nabywa uprawnienia do wypożyczania książek z biblioteki, której zbiorami jest zainteresowany.

Krok 2: Deklaracja	Lub popraw dane
Numer karty:	[Redacted]
Imię:	Tomasz
Nazwisko:	[Redacted]
Email:	[Redacted]
Pesel:	[Redacted]
Data ważności konta:	31.10.2018
Typ czytelnika:	S
Uwagi biblioteki macierzystej:	
S = student, P = pracownik	
<input type="button" value="Drukuj polską deklarację"/>	
<input type="button" value="Drukuj angielską deklarację"/>	
☒ Deklaracja złożona*	
<input type="button" value="Utwórz konto"/>	

II. 4. Zakładanie kont w aplikacji – drukowanie deklaracji użytkownika

Zmiana danych	Zmiana hasła	Prolonguj	Uwagi	Deklaracja	Usuń konto
---------------	--------------	-----------	-------	------------	------------

Dane osobowe	Konto BiblioWawa
Nazwisko: [Redacted]	Numer karty: [Redacted]
Imię: Tomasz	Biblioteka macierzysta: Biblioteka Główna Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
Email: [Redacted]	Data ważności konta: 31 października 2018
PESEL: [Redacted]	Typ czytelnika: student
Data deklaracji: [Redacted]	Uwagi:

Zapisy czytelnika do bibliotek zewnętrznych

Czytelnik nie jest zapisany do żadnej biblioteki zewnętrznej.

II. 5. Zakładki służące do modyfikacji danych użytkownika

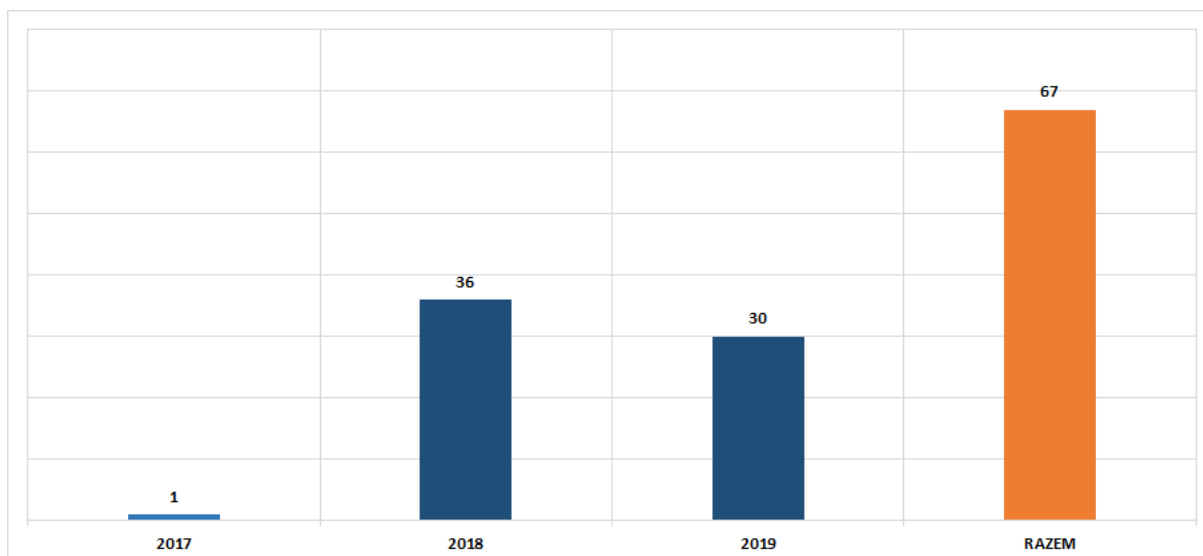
ANALIZA I OCENA DZIAŁANIA PROGRAMU NA PRZYKŁADZIE JEGO FUNKCJONOWANIA W BG WUM

Do grudnia 2017 r. osoby niebędące pracownikami ani studentami WUM miały możliwość wypożyczania zbiorów wyłącznie po wpłaceniu kaucji – zasady takich wypożyczeń określa §14 *Regulaminu udostępniania zbiorów i świadczenia usług Biblioteki Głównej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego* ([*ka/regulaminy*\). Obecnie możliwość wypożyczania zbiorów jest rozszerzona na studentów i pracowników warszawskich uczelni wyższych, których biblioteki współpracują w ramach programu BiblioWawa/SWW.](http://biblioteka.wum.edu.pl/bibliote-</p>
</div>
<div data-bbox=)

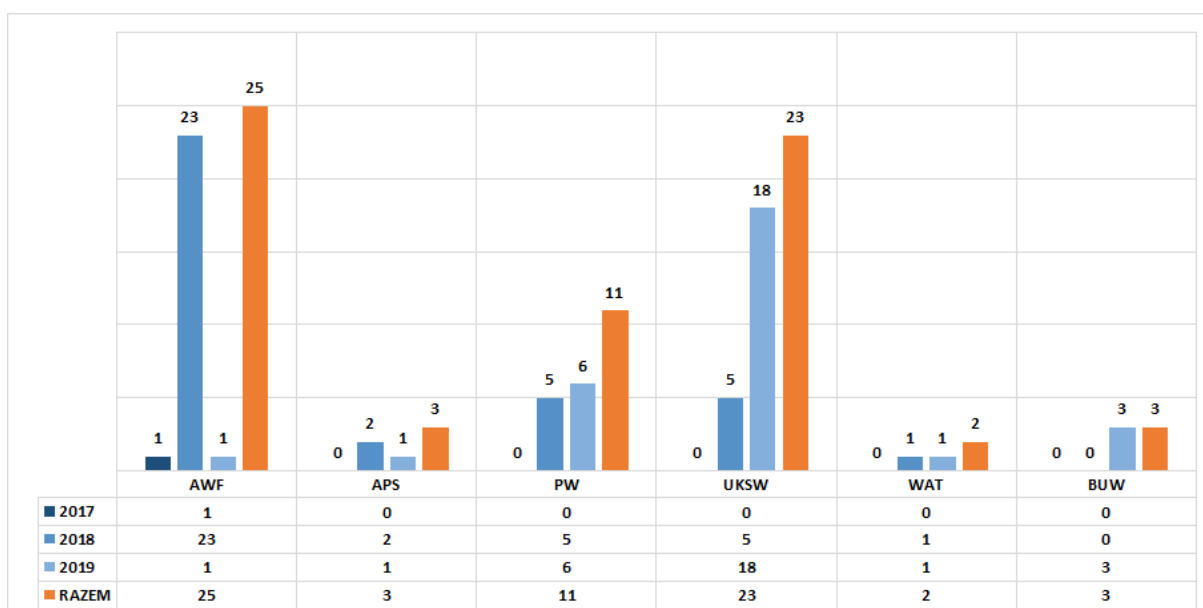
Jakim zainteresowaniem cieszy się program po 2 latach istnienia? Przenalizować to można na przykładzie funkcjonowania BiblioWawa/SWW w BG WUM.

W latach 2017–2019 do BG WUM zapisało się 67 użytkowników z bibliotek uczestniczących w programie. Najwięcej zapisało się użytkowników z biblioteki AWF – zarejestrowano 25 zapisów. Porównywalna liczba osób zapisała się z biblioteki UKSW (23 zapisy). Trzecią instytucją,

której użytkownicy wyrazili chęć wypożyczenia zbiorów z BG WUM, była biblioteka PW (11 zapisów). Zainteresowanie ze strony użytkowników pozostałych bibliotek okazało się mniejsze (biblioteka APS i BUW – po 3 zapisy, biblioteka WAT – 2).

Wykr. 1. Liczba zapisów użytkowników z innych bibliotek do BG WUM w latach 2017–2019

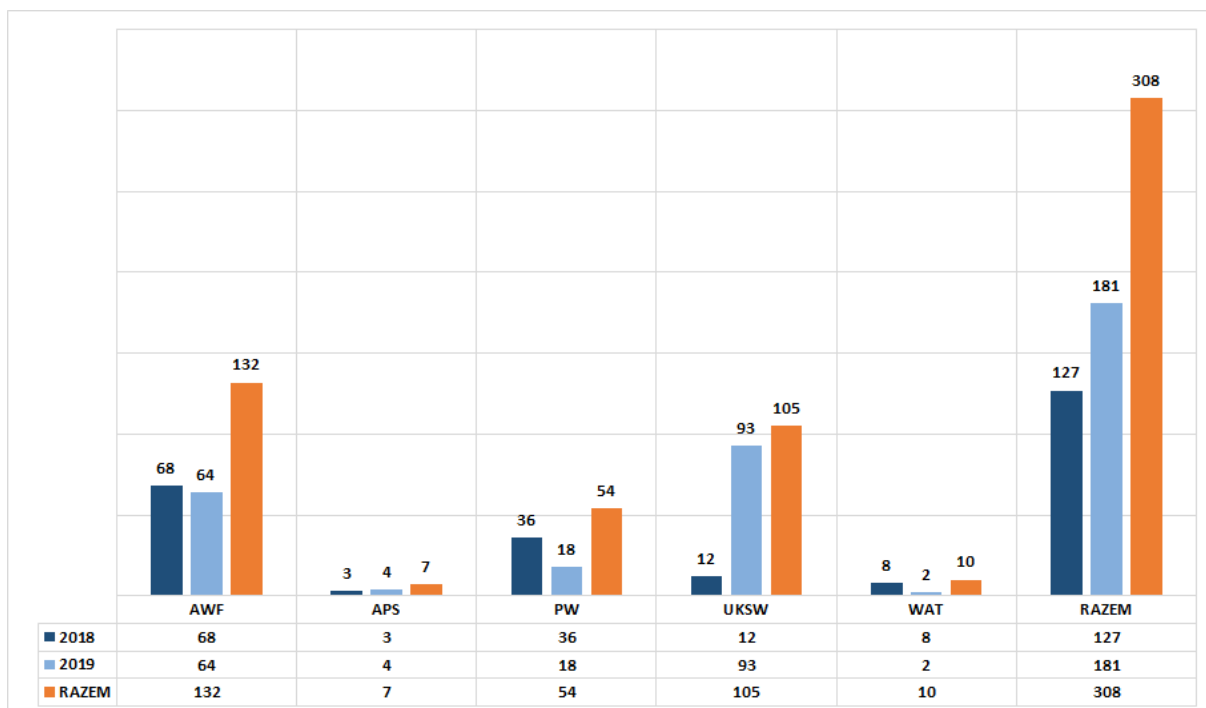

Wykr. 2. Liczba użytkowników z poszczególnych bibliotek, którzy zapisaali się do BG WUM w latach 2017–2019

Czy założenie konta znajdowało odzwierciedlenie w wypożyczeniu książek przez użytkowników poszczególnych bibliotek? W latach 2018–2019 w ramach BiblioWawa/SWW wypożyczono z BG WUM 356 książek¹. Najwięcej wypożyczeń, zgodnie z liczbą zapisów, było wśród użytkowników bibliotek AWF (132 książki) i UKSW (105 książek). Użytkownicy biblioteki PW wypożyczyli 54 książki przy 11

zapisach, APS – 7 książek przy 3 zapisach, natomiast WAT – 10 książek przy 3 zapisach. Jedynie użytkownicy BUW, pomimo 3 zapisów do BG WUM, nie wypożyczyli żadnej książki. Dane wskazują, iż zapisując się do BG WUM, użytkownicy kierują się rzeczywistym zainteresowaniem zbiorami biblioteki i aktywnie z nich korzystają.

¹ Liczba wypożyczonych książek podana na wykr. 3 jest zmniejszona o 48, ponieważ konta użytkowników, którzy zrezygnowali z udziału w programie, zostały usunięte z systemu bibliotecznego BG WUM i nie jest możliwe zweryfikowanie, z jakich uczelni pochodzili użytkownicy.

Wykr. 3. Liczba książek wypożyczonych z BG WUM przez użytkowników z poszczególnych bibliotek w latach 2018–2019

Aby ustalić, z czego wynika zainteresowanie użytkowników z innych bibliotek wypożyczaniem zbiorów BG WUM, analizie poddano 10 książek (zob. tab. 1) najczęściej wypożyczanych przez użytkowników biblioteki UKSW. Weryfikacja wybranych tytułów w katalogu online wskazuje, iż biblioteka UKSW nie ma tych podręczników w zbiorach lub dysponuje pojedynczymi egzemplarzami. Dwa tytuły (*Genetyka* P.C. Wintera i innych oraz *Anatomia człowieka: repetytorium na podstawie „Anatomii człowieka” A. Bochenka*) są dostępne do skorzystania wyłącznie na miejscu. Kierownik Działu Udostępniania i Przechowywania Zbiorów biblioteki UKSW informuje, że „w latach 2012–2016

uczelnia miała problemy finansowe i odbiło się to na zakupie książek, a szczególnie podręczników, które dopiero teraz biblioteka uzupełnia. Część podręczników jest w jednym egzemplarzu, więc użytkownicy szukają danego tytułu w innych ośrodkach. W 2019 r. powstał Wydział Medyczny UKSW, a biblioteka dopiero teraz uzupełnia literaturę z tej dziedziny” [2].

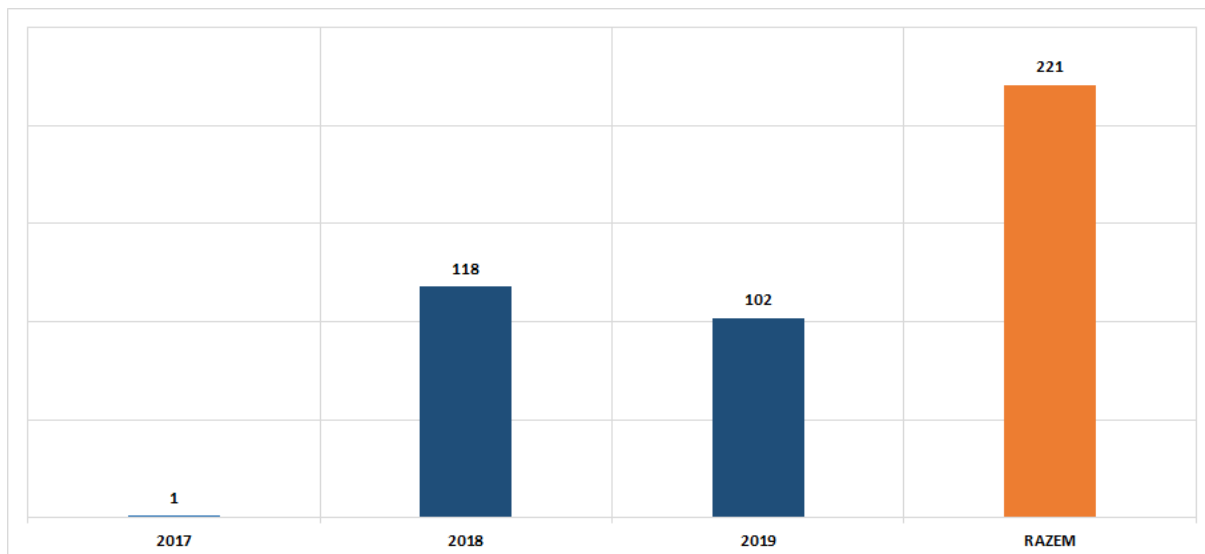
Przedstawione dane pozwalają wnioskować, iż użytkownicy innych bibliotek wypożyczają z BG WUM takie książki, których liczba w bibliotece macierzystej okazuje się niewystarczająca.

Książka	Liczba egzemplarzy dostępnych w UKSW	Liczba książek wypożyczonych z BG WUM
Ilustrowana anatomia człowieka : mianownictwo międzynarodowe / H. Feneis	0	15
Anatomia człowieka : repetytorium na podstawie Anatomii człowieka A. Bochenka	0	11
Genetyka / P.C. Winter	0	8
Anatomia ośrodkowego układu nerwowego / H. Dobaczewska	0	6
Anatomia człowieka : podręcznik dla studentów medycyny / red. J. Sokołowska-Pituchowa	4	6
Anatomia czynnościowa ośrodkowego układu nerwowego / B.K. Gołąb	1	5
Immunologia / P.M. Lydyard	2	4
Ilustrowany słownik międzynarodowego mianownictwa anatomicznego / H. Feneis	1	4
Fotograficzny atlas anatomii człowieka / [R.M.H.] McMinn	0	3
Genetyka ogólna i molekularna / W. Gajewski	0	3

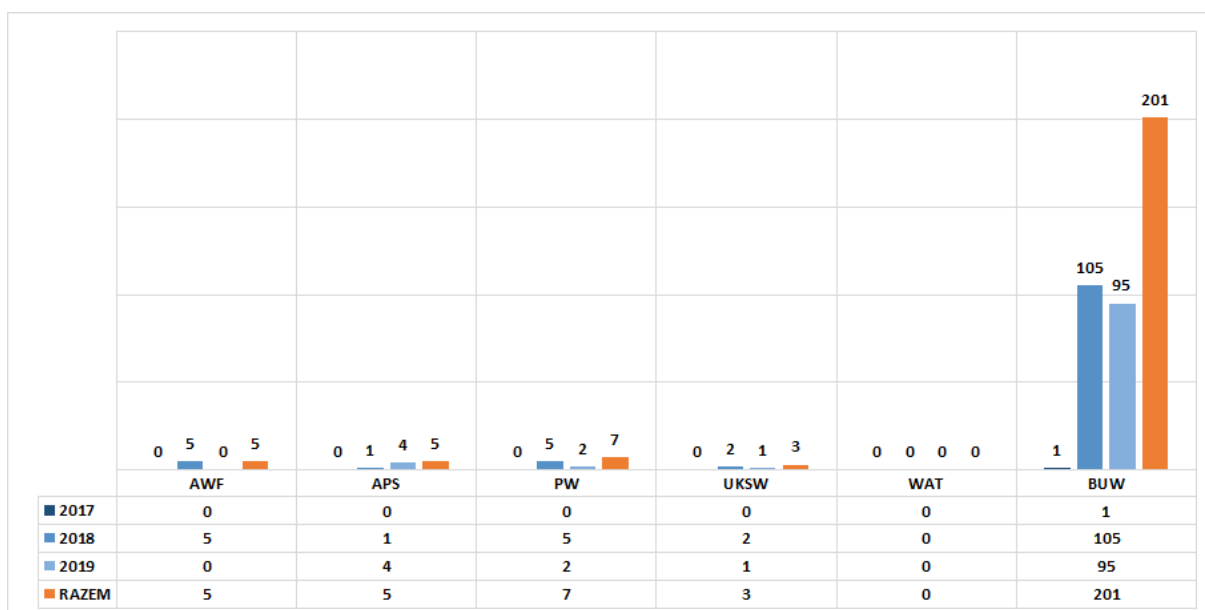
Tab. 1. Liczba książek wypożyczonych z BG WUM przez użytkowników biblioteki UKSW w latach 2018–2019

Korzystaniem ze zbiorów innych bibliotek było zainteresowanych 221 użytkowników BG WUM. Uczestnicy programu z WUM są zainteresowani przede wszystkim wy-

pożyczaniem z BUW – zapisało się 201 osób. Pozostałe biblioteki zanotowały pojedyncze zapisy (biblioteka PW – 7, biblioteki APS i AWF – po 5, biblioteka UKSW – 3).

Wykr. 4. Liczba użytkowników BG WUM zapisanych do innych bibliotek w latach 2017–2019

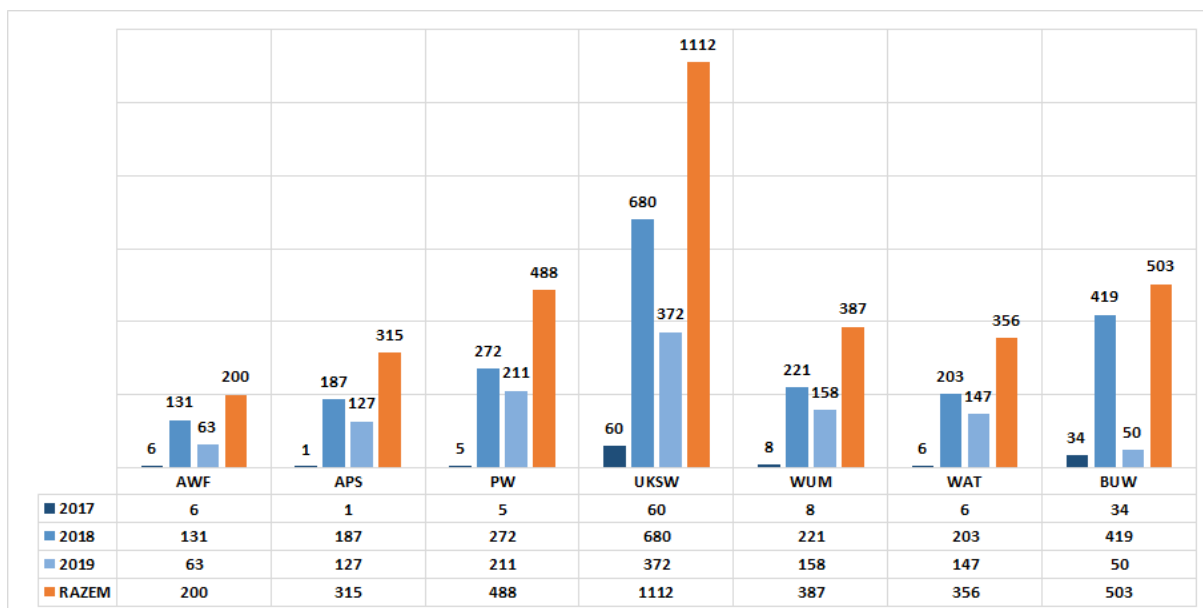

Wykr. 5. Liczba użytkowników BG WUM zapisanych do poszczególnych bibliotek w latach 2017–2019

Dlaczego użytkownicy BG WUM są najbardziej zainteresowani korzystaniem właśnie z BUW? Dlaczego w pozostałych bibliotekach zanotowano pojedyncze zapisy? Wynika to z profilu zbiorów innych bibliotek i oferty BUW. Zadanie BG WUM polega na „zapewnieniu pracownikom i studentom WUM jak najszerszego dostępu do informacji o krajowych i światowych osiągnięciach w medycynie i naukach pokrewnych” [3]. Biblioteka spełnia to zadanie, oferując użytkownikom m.in. dostęp do ponad 440 tys. woluminów książek drukowanych i ponad 33 tys. tytułów książek elektronicznych. BUW, jako instytucja gromadzą-

ca i udostępniająca wiedzę z różnych dziedzin, której księgozbiór drukowany liczy 2 175 486 woluminów (stan na 31 grudnia 2018 r.), stanowi uzupełnienie w dostępie do podręczników i literatury, zwłaszcza z innych – nie tylko pokrewnych medycynie – dyscyplin naukowych.

Aby przeanalizować stopień zainteresowania programem, warto również sprawdzić, jak BG WUM wypada na tle pozostałych bibliotek pod względem zainteresowania ze strony studentów i pracowników.

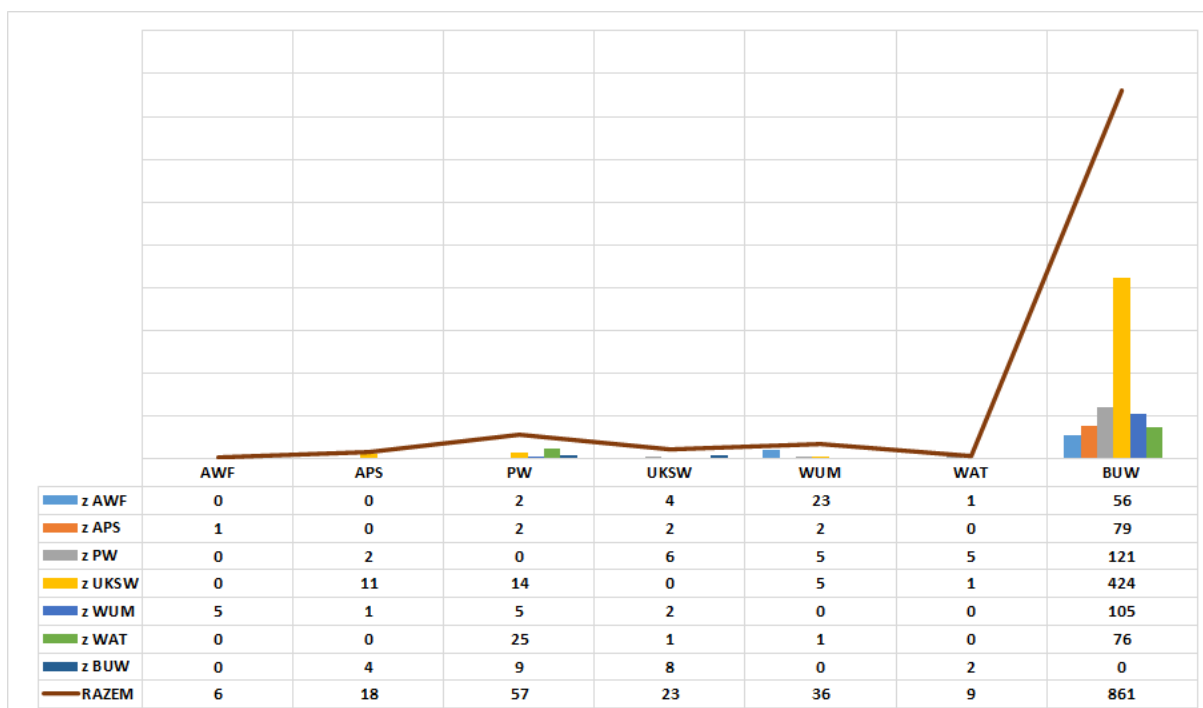
Wykr. 6. Liczba kont założonych w poszczególnych bibliotekach w latach 2017–2019

Od początku programu we wszystkich bibliotekach zostało założonych 3361 kont. Największe zainteresowanie odnotowano wśród użytkowników biblioteki UKSW – 1112 osób. Drugą biblioteką jest BUW – tu na przestrzeni ponad 2 lat konta założyły 503 osoby. W bibliotece PW liczba zarejestrowanych kont wyniosła 488. Biblioteka WUM zajęła 4. miejsce – utworzono 387 kont. Najmniej kont założono w bibliotece AWF – 200.

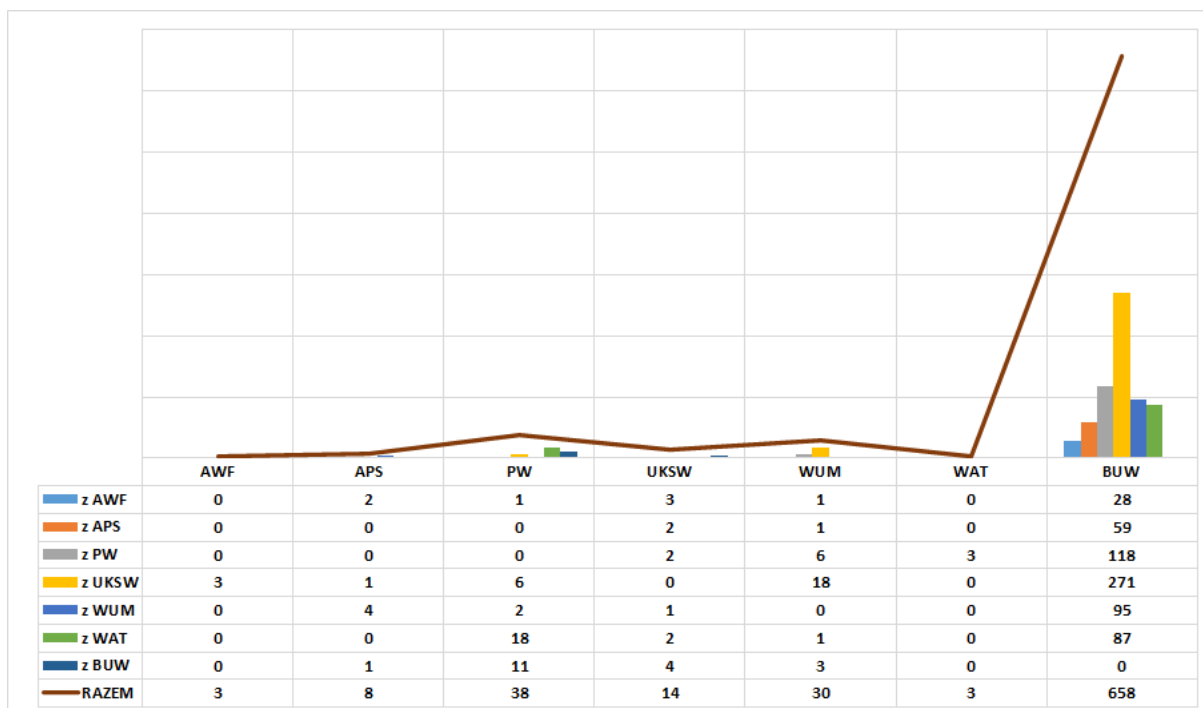
Do jakich bibliotek użytkownicy, którzy założyli konta, zapisywali się najczęściej? W 2018 r. największym zainteresowaniem cieszył się BUW – z innych bibliotek zapisało się

861 użytkowników. Prawie połowa z nich (424 zapisy) to użytkownicy biblioteki UKSW. Kolejne miejsca wśród bibliotek z najwyższą liczbą zapisów zajęły biblioteki PW – 57, WUM – 36 oraz UKSW – 23.

Podobna zależność wystąpiła w 2019 r. Wśród użytkowników, którzy założyli konta, najwięcej osób zapisało się do BUW – 658, następnie do biblioteki PW – 38 zapisów, WUM – 30 oraz UKSW – 14. Po raz kolejny można stwierdzić, iż BUW cieszy się dużym zainteresowaniem użytkowników z innych bibliotek ze względu na zróżnicowany i szeroki księgozbiór.

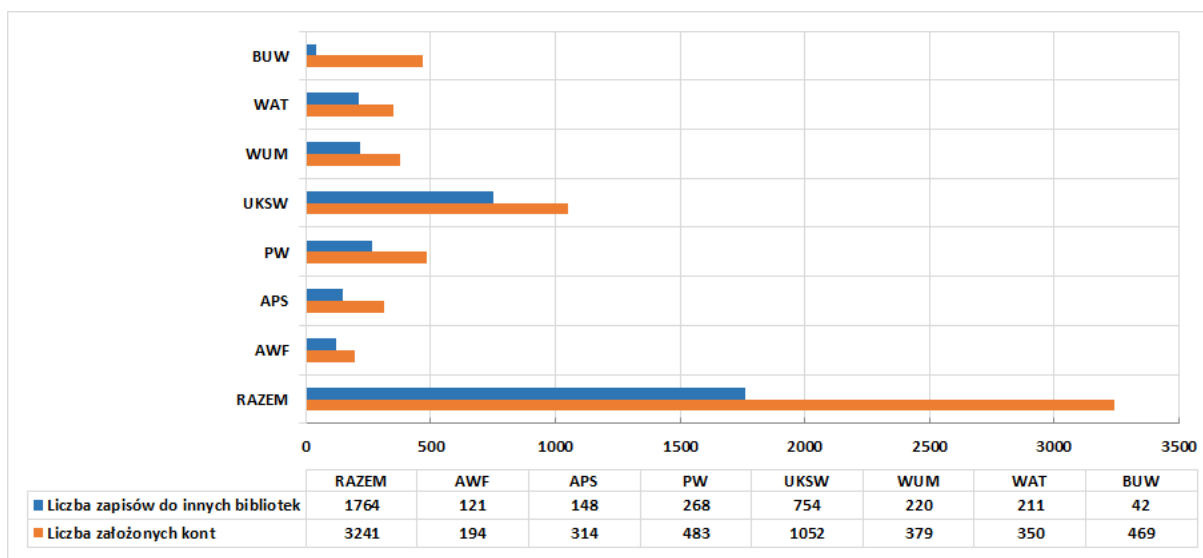
Wykr. 7. Liczba zapisów do poszczególnych bibliotek w 2018 r.

Wykr. 8. Liczba zapisów do poszczególnych bibliotek w 2019 r.

Aby zbadać korelację między liczbą zapisów do poszczególnych bibliotek a liczbą kont założonych w ramach programu, analizie poddano wszystkie konta utworzone przez poszczególne biblioteki w latach 2018–2019. Zarejestrowano ich 3241, a do innych bibliotek zapisało się 1764 użyt-

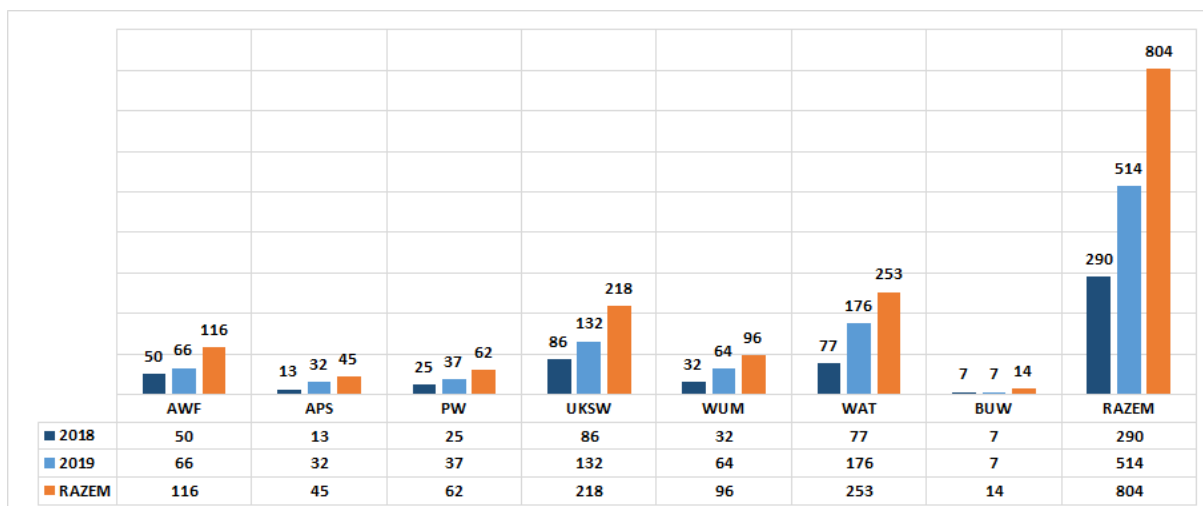
kowników, co odpowiada 54% założonych kont. Ponad połowa użytkowników, którzy zapisali się do programu, była więc zainteresowana korzystaniem ze zbiorów konkretnej biblioteki.

Wykr. 9. Porównanie liczby założonych kont z liczbą zapisów do poszczególnych bibliotek w latach 2018–2019

Informacji na temat zainteresowania programem dostarcza również liczba prolongowanych kont. Z analizy wynika, iż podczas programu konta w usłudze prolongowały 804 osoby. Najwięcej użytkowników zainteresowanych kontynuacją uczestnictwa zarejestrowano w bibliotece WAT: w 2018 r. dokonano tam 77 prolongat, a w 2019 r. liczba ta znacznie wzrosła – do 176. Porównywalne zaintereso-

wanie można zauważyć w bibliotece UKSW, gdzie na przestrzeni 2 lat konta prolongowało 218 osób. Pod względem liczby dokonanych prolongat biblioteka WUM zajmuje 4. pozycję (32 prolongaty w roku 2018 oraz 64 w 2019 – łącznie 96). Duża liczba prolongowanych kont świadczy o tym, iż program spełnia oczekiwania użytkowników pod względem dostępu do poszukiwanej literatury.

Wykr. 10. Liczba prolongat kont w poszczególnych bibliotekach w latach 2018–2019

PODSUMOWANIE

BiblioWawa/SWW to wartościowa inicjatywa umożliwiająca łatwe i szybkie wypożyczanie książek, które nie są dostępne w księgozbiorach bibliotek macierzystych. Warto byłoby bardziej ją upowszechnić, chociażby w mediach społecznościowych czy na stronach bibliotek i uczelni.

Pomimo krótkiego okresu funkcjonowania innowacyjny program BiblioWawa/SWW na dobre zaistniał w środowisku akademickim. Jak wynika z danych statystycznych, cieszy się coraz większym zainteresowaniem użytkowników bibliotek, które w nim uczestniczą. Do programu przystępują nowi użytkownicy i stale wzrasta liczba prolongat kont.

W ciągu 2 lat z programu skorzystało ponad 3000 czytelników. Jest to najlepszy dowód na potrzebę nieustannego rozwijania współpracy między warszawskimi bibliotekami akademickimi.

REFERENCE LIST

- Zasady Systemu Wypożyczeń Warszawskich (BiblioWawa) [Internet]. BiblioWawa; [cited 20.02.2020.] Available from: <http://www.bibliowawa.bg.pw.edu.pl/index.php/porozumienie-rektorow>
- Białkowska J. SWW. [Internet]. E-mail to Makowska K. (klaudia.makowska@wum.edu.pl) 21.04.2020 [cited 22.04.2020.]
- Nas [Internet]. Biblioteka Główna WUM; [cited 04.04.2020.] Available from: <https://biblioteka.wum.edu.pl/biblioteka/o-bibliotece/o-nas>
- Katalog Bibliotek [Internet]. Biblioteka Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie; [cited 04.04.2020.] Available from: <https://katalog.biblioteka.uksw.edu.pl/cgi-bin/koha/opac-authorities-home.pl>
- System Wypożyczeń Warszawskich (BiblioWawa) [Internet]. BiblioWawa; [cited 14.05.2020.] Available from: <http://www.bibliowawa.bg.pw.edu.pl/index.php>
- Strategia – Liczby [Internet]. Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie; [cited 14.05.2020.] Available from: <https://www.buw.uw.edu.pl/o-nas/misja-strategia-liczby/>
- Boguski J. Rola i miejsce biblioteki uniwersyteckiej we współczesnym świecie. *Nauka i Szkolnictwo Wyższe*. 2010(1-2):95.
- Dane statystyczne uzyskane z systemu bibliotecznego Aleph: Biblioteka Główna WUM.
- Porozumienie w sprawie utworzenia Systemu Wypożyczeń Warszawskich [Internet]. BiblioWawa; [cited 20.02.2020.] Available from: http://www.BiblioWawa.bg.pw.edu.pl/dokumenty/POROZUMIENIE_16_10.pdf
- Wiederek-McRobb M, Nawrocka M. System Wypożyczeń Warszawskich (BiblioWawa). *Głos Akademicki*. 2018(1):41-2.

KLAUDIA MAKOWSKA

Main Library, Medical University of Warsaw, Poland

Correspondence: klaudia.makowska@wum.edu.pl

ORCID: 0000-0001-8651-4659

Absolwentka informacji naukowej i bibliotekoznawstwa na Uniwersytecie im. Jana Kochanowskiego w Kielcach oraz zarządzania na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Pracuje w Bibliotece Głównej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, w Oddziale Udostępniania Zbiorów, na stanowisku koordynatora sekcji Czytelni. Zajmuje się przede wszystkim koordynowaniem pracy sekcji i Wypożyczalni Międzybibliotecznej oraz obsługą użytkowników.